

8. Minuus kehittyy

KESKEISET KÄSITTEET (osin päällekkäisiä)

- ITSETIETOISUUS / ITSETAJUNTA
 - =kyky käsittää itsensä muista ihmisistä erilliseksi yksilöksi
 - itsetietoisuuden kehittyminen edellyttää sosiaalista vuorovaikutusta: peilaaminen 0 1, 5-2-vuotiaana lapsi on tietoinen itsestään
 - itsetietoisuuden kehittymistä voidaan tutkia täplätestillä tai peilitunnistustehtävällä
- MINUUS
 - = käsitys omasta itsestä
 - perusta itsetietoisuudessa
 - minuuden kehittyminen jatkuu läpi elämän
 - minuuteen sisältyy MINÄKÄSITYS, joka alkaa muodostua leikki-iässä ympäristön palautteen perusteella
- ITSETUNTO
 - = käsitys omasta arvosta ja kyvykkyydestä
 - pohjautuu myönteiselle tai kielteiselle minäkäsitykselle
 - itsetunnon kehittyminen jatkuu läpi elämän

Margaret Mahler

- unkarilais-amerikkalainen lastenpsykiatri ja psykoanalyytikko
- tutki ja tarkkaili lasten toimintaa sekä kodin että päiväkodin olosuhteissa
- havaintojensa perusteella muotoili teorian lapsen minuuden kehityksestä: lapsen itsenäinen minuus kehittyy kolmen ensimmäisen ikävuoden aikana
- **NORMAALIN AUTISMIN VAIHE**
 - Ensimmäiset viikot lapsi elää omassa maailmassaan lähinnä nukkuen eikä koe itseään millään tavalla erilliseksi olennoiksi muusta ympäristöstä
- **SYMBIOOSIVAIHE**
 - muutaman kuukauden ikäinen vauva elää symbioottisessa suhteessa ensisijaisen hoitajansa (yleensä äidin) kanssa, ja kokee olevansa osa tätä
- **ERIITYMISVAIHE**
 - noin puolen vuoden ikäinen alkaa ymmärtämään oman erillisyytensä kehon kontrollin lisääntyessä, joka johtaa kaikkivoipaisuuden tuntemukseen, eriytymisvaiheen loppupuolella lapsi lähentyy hoitajaan uudelleen, joka saattaa purkautua uhmana
- **MINUUDEN KIINTEYTYMINEN**
 - kolmannen ikävuoden aikana tapahtuu yksilöityminen

Kuva: Pinterest

SUKUPUOLISAMAISTUMINEN

- omaan biologiseen sukupuoleen samaistuminen on tärkeä minäkuvan muokkaaja
- 2-vuotias on tietoinen sukupuolestaan
- ympäristöllä on valtava vaikutus
 - varhaislapsuudessa (1-3-v.) mallina toimii oma lähipiiri
 - leikki-iässä (3-6-v.) samaistumiskohteita tulee lisää leikki-iässä (3-6-v.) samaistumiskohteita tulee lisää
 - toisinaan ympäristö ylikorostaa sukupuolta, esim. tytöillä vaaleanpunaista ja hoivaleikkejä
 - sukupuoliroolit ovat kuitenkin nykyään sallivampia ja joustavampia

- SIGMUND FREUD: seksuaalisuuden ja sukupuolen teorit lapsuudessa
 - FALLINEN KAUSI leikki-iässä
 - Tietoisuus sukupuolesta herää ja lapsi tajuaa sukupuolierot
 - Samaistuminen omaan sukupuoleen
 - Ihastuminen vastakkaista sukupuolta olevaan vanhempaan (pojilla oidipuskompleksi ja tytöillä elektrakompleksi)
 - LATENSSIKAUSI kouluiässä
 - Seksuaalisuuteen ja sukupuoleen liittyvä huomio on vähäistä
 - Ystävinä lähinnä samaa sukupuolta olevia
 - Freudin kritiikki: teorit sisältävät paljon oman aikakautensa asenneilmapiiriä

